

моменту для будучини наших обопільних відносин кличе: Берестейська угода повинна бути суворо додержана і військове німецьке командування не має втручатись до нашої внутрішньої боротьби, не має підтримувати московську меншість, яка нині через Раду Міністрів захопила владу на Україні!

Український народ має змогу утворити свій національний діловий кабінет міністрів з елементів державних і досвідчених фахівців. Сей національний кабінет дасть Україні спокій, зміцнить владу, положить міцні основи до будовання Національної Держави і забезпечить точне виконання Берестейської угоди, як в інтересах німецького, так в інтересах українського народу.

В імя справедливості, яка для кожного Німця і для кожного Українця є найсвятішою річю, в імя принципів людскости—нехай буде усунена небезпека для української нації, бо ця небезпека в будучині може зробитись небезпечною також і для німецького народу!

Київ, 30. мая 1918.

Український Національно-Державний Союз політичних партій і організацій (Партія самостійників-соціалістів, Партія трудової, Партія демократів-хліборобів, Партія соціалістів-федералістів, Об'єднаної Ради земліниць України, Головної Ради Всеукраїнської поштово-телеграфної Спілки).

Гетьман Скоропадський про свої задачі.

Львів, 6. червня 1918.

Низше містимо розмову, яку мав гетьман Скоропадський в кореспондентом віденського двеника „Reichspress“. Не можемо при тім не висловити свого здивовання, що голова української держави такий розмовний перед кореспондентами німецьких двеників. На скільки знаємо, між головами держав нема звичаю оголошувати свої програми у розмовах з представниками преси; на се мають вони інші способи. Бажано було би, щоб і голова української держави брав собі з них примір і не вилінав свого серця перед першим ліпшим репортером.

В своїй розмові гетьман уважав за відповідне звернути ся в полемікою проти української інтелігенції в Австрії. Не будемо з гетьманом поділювати. Пояснене, чому ми виступаємо проти теперішнього режиму, знайде він у влученні йому делегацією Українського Національно-Державного Союзу меморіалі і в відові тогож Союзу до німецького народу. З окрема звернемо увагу, що в тій відозві оцінена п о серед во також родя гетьмана в перевороті, який виніс його на голову української держави.

Що гетьман усім тим, кого вважає противником теперішнього режиму, підсуває „неповищення власности і горожанського ладу“ та „большевницькі експерименти“, таке особисте вмішуване голови держави в політичну боротьбу не збільшить авторитету голови держави. На се голова держави має правительтво, а пратителство своєю пресою, щоб поборювала політичних противників.

Голова держави повинен стояти над політичними спорами, так, щоб навіть найострійша описиця — говорючи англійською фразою — могла вважати себе „опозицією його Величости“.

ВІДЕНЬ, 5. червня (Ткб). Віденська „Reichspress“ подає розмову свого київського кореспондента з гетьманом Скоропадським. Гетьман висловив бажанє тісної приязми між Україною і осередними державами, признаючи в вдячності, що Австро-Угорщина і Німеччина успішно помагали Україні.

Своєю найвищою цілю наваж гетьман незалежність України. Способами для досягненя сеї ціли являють ся для него: упорядковане політичних і фінансових відносин; виховане народу і власна оружна сила. Не знати ще, які будуть границі України, та се замітне, що Україна має велику притягаючу силу. Міністер заграничних справ Дорошенко приймає що-дня депутації із сумежних областей, з Кубані, Дону, які бажать получить ся в Україною.

Гетьман вважає необхідним і прилучене Криму до української держави, яка без Криму не була-би здатна до життя. Чорне море є для України одиною морською дорогою, а тільки Крим має пригожі для морської плавання пристані. Україна потребує флоту для торгівлі і вдержаня свого державного становища.

Одним з важніших державних задач є улагоджене валюти. Се питанє звязане із справою земельної реформи. Селянин буде дана земля дорогою державного викупу у великих земельних власників.

Гетьман у своїй дальшій розмові застеріг ся проти підозріваня його о симпатії для царської Росії і висловив ся: „Болить мене, що ті обмануваченя, які приписують мені нечесну і по-

стидну роллю, поширили ся і внайшли віру навіть серед інтелігенції австрійських Українців. О скільки знаю, австрійські Українці не соціалістами. Вони так само стоять на засаді пошанованя власности і горожанського ладу, як я, і у своїй програмі не стоять за конфіскацію землі і большевицькими експериментами.“

Покласти основи правного ладу з держави — се одно з перших завдань гетьмана. Одночасно з будовсю держави треба буде дбати про народну освіту. Час покаже, чого гетьман бажав би і що він може зробити.

Що до відношеня до Росії, то гетьман виявив ся за приязними відносинами, які повинні з собою удержувати всякі сумежні держави.

Вітним завозів гетьман відновленя давньої козацької організації, бо в сильній армії бачить він найкращу запоруку ненарушимости і волі України.

Подорож гетьмана до Берліна і Відня.

Львів, 6. червня 1918.

Берлінська „Morgenpost“ доносить: Як довідуєть ся українське пресоє бюро, гетьман Скоропадський небагом виїде до Берліна і до Відня у відвідини до монархії і правительств союзних держав.

Ген. Айхгорн про „патріотів“ і „злочинців“ на Україні.

Львів, 6. червня 1918.

Низше передаємо комунікат пресоєго бюра при штабі ген. Айхгорна в тій самій справі, в якій пару днів перед тим виїшов урядовий комунікат київського кабінету: в справі політичних репресій на Україні.

Комунікат ген. Айхгорна—так само, як комунікат правительств, тільки в ще різкішій формі — розділяє українське громадянство на „патріотів“ і „злочинців“. „Патріоти“—ті, що коять тепершній власті. А тим, що поборюють її, підсуваєть ся найзлочинніші мотиви і заповідаєть ся безпощадне винищуванє їх як „злочинців“.

Як ставлять ся до комунікату ген. Айхгорна українські політичні партії, видно з того, що в обох одеських українських газетах („Вільне Життя“ і „Молодая Украина“) з 4. с. м. з передовиць в приводе сього комунікату остали тільки відірвані фрази, попереділювані великими білими місцями.

„Мол. Украина“, зазначаши, що комунікат розтягає понятє злочинців на політичні партії, кінчить: „Боїмо ся, щоби в руках острих виконавців волі начальства те помішанє понятє не доведло до кривавої боротьби як-раз з тими партіями і діячами, які своїм життям готові по жертвувати для загальної справи свого народу“.

КИЇВ, 1. червня. (УТА.) Повідомлення „Прес-Бюро“ при штабі Головнокомандуючого генерала Айхгорна.

„Признаємо, що всяк вільний належати до тей чи иншої партії, висловлювати свої переконання, приймати участь в демонстраціях, зборах, навіть виявляти свої погляди економічними забастовками. Ми ще не так далеко від тих часів, коли цілі нації брались за зброю для здійсненя громадянських соціальних свобод, на які мали право. Також зовсім зрозуміло, коли хто клав своє життя для загального діла свого народу, чи своєї партії. Можливо не поділяти поглядів, за котрі хто небудь жертвує собою, але нікто не буде неповажати навіть противника, в тих випадках, коли по вимагаючи обставинах приходить ся противоставити силу, щоб не дати своїм політичному противнику захищати свої власні переконання і завдання в зброю в руках. Зовсім инша річ, коли доводить ся мати діло з особами, користуючим ся політичними партійними лозунгами для терору і руйнованя ради самого терору і руйнованя. Коли підпали і знищенням продовольства, чи иншим руйнованням, не хочуть змести чужу власність то сям виказують незадоволення тепершнім устроєм. Такі особи, котрі підюджують їх на се, не є політичні діячі, не партійні представники, вони переставють бути такими, а являють ся дійсними ворогами всього громадянства і мусять бути причислені до розбишак і до душогубів, своїми діями поставивших себе за межі захисту закону. Обовязок самозахисту всієї людности громадянства без різниці національних і політичних переконань закликає до солідарного виступу проти них. Такі партії самозванно і нагло іменуючі себе політичними партіями в діяльності являють ся сміттям і ганьбою людности і повинні бути вогнем і мечем знищені, як всі їх допомагачі на Україні, котра так глибоко постраждала від війни і від всіх подій 1917 і 1918 року. Хай же всі партії, все населення, котре розуміє цілі останні події, веднаєть ся до боротьби проти таких партій під гаслом: „Геть погромщиків народного добробуту!“

„Ковацька Україна“.

Гетьман Скоропадський творить упривілейований козацький стан.

(УТА.) Київ 30. мая 1918.

Гетьман Скоропадський звернув ся до міністра війни з отсим письмом: „Вельможному Пану Військовому Міністру!“

„Історичні хвилі боротьби України за свою незалежність і державність завжди виклидали на арену сеї боротьби кращих Синів України. Так недержавности, стала вільною странною. Бажаність України, кращі кола Українського Громадянства, спираючись на стародавні традиції предків наших Запорозжів, знов викликали козацьчини і почали гуртуватись.“

„Під сю хвилю національного руху був обраний Військовим Отаманом Славного Вільного Козацького війська, яке підчас боротьби в полоні України ширю й стверто йшло на бік з нами. Загинувши в сій боротьбі козаки прибрали вічну славу лицарів і достойних правників своїх предків.“

„Бачучи ширість козаків, їхню національну свідомість, з нерав звертав увагу тодішнього Уряду на те, що козацтво, яке стихійно ширить ся на Україні, може стати при державній допомозі сталою армією для своєї вітчизни, але Центральна Рада стала ворожо до нашого національного руху і замість підтримуваня нас козаків, утискувала де тільки могла — і в своїй рідній стороні ми нападки великого козацького стану і вірні сини свого краю, були пасивними в ній.“

„Але твердо і непохитно стояв на своїй меті будованя великої козацької України і її національного війська, яке тільки одно може бути дійсним її оборонцем, я ширю вірив і вірю, що дорогої мойму серцю козаки не будуть зрадниками своєї Вітчизни і що дух козацький не вмере в їхнім козацьким тілі.“

„І ось тепер, коли я став Гетьманом Всеї України, я вирішив прийняти усі заходи до того, аби козачина, в яку віде цвіт української людности, стала дійсно провідником національної деї і великим кадром будучої української козацької армії.“

Через те повідомляю Вас: 1) Всі прийнятні і вільно-козацькі організації, київський відділ і печатки з нинішнього дня касують ся і об'являють ся недійсними, також і посвідченя видані за ними. 2) Вам же, Паме Міністре, негайно екста козацьку раду для праці по виробу егатуту для організації козацтва на Україні, так щоб її організації звалясь дійсно корисними і великими при будованю Української Держави й Армії. 3) Надалі і по виробу статуту всім вільним козакам іменуваць ся просто козаками.

Як державний крок до сього буде видана мною Грамота, яка остаточно опреліляє закон про козацький стан, і хві права і привілеї, спираючись на наші стародавні традиції в Універсалах і Грамотах Гетьманами України зазначених.

Гетьман Всеї України Павло Скоропадський в. р.“

Так звучить дословно письмо гетьмана, яке ми принесли коротку відомість п. к. Кор. Бюро в числі з 4. с. м.

Як бачимо, гетьман Скоропадський хоче утворити упривілейований козацький стан. З історії знаємо, що такий стан був би не оборонцем української держави, тільки оборонцем своїх привілеїв і свого званя в українській державі.

Тепер ясно, чому Центральна Рада відкинула услуги Скоропадського, який був продовжив її свій проєкт організації козацтва. Вона стояла на тім становищі, що в Українській Народній Республіці усі горожані рівні і упривілейованих станів бути не може.

Очевидно, що про помисл гетьмана не може бути двох думок: він суперечить усім основам модерної правової держави, яка опираєть ся на рівности всіх горожан перед правом, і вперше нас возіл суспільности на стани, який уже від давна ніде не існував, тільки в царській Росії.

Організація української армії повинна опирати ся не на утвореню окремого військового стану-касти, тільки на загальним обовязку горожан до військової служби.

Гр. Буріян про польську справу.

Хто не хоче парламенту.

Львів, 6. червня 1918.

Переговори в справі скликаня парламенту і делегацій в се ще не довели до ніякого означеного висліду. Передучеря прийняв гр. Буріян німецьких членів делегаційної комісії для заграничних справ: Фукса, Дягевгана і Мікляса.

Краєвий Союз Кредитовий

у Львові, Ринок ч. 10.

приймає субскрипційні оголошення на

VIII. Военну Позичку

Союзна Товарищина і гр. кат. Уряди парозіяльні зволють подбати, щоби всі українські субскрипції в дотичній місцевості, згл. повіту, за їх посередництвом ацтали ся виключно до нашої фірми. — Проспекти, поученя і т. п. друки висиляемо. — на умовах, оглошених в урядовім проспекті.

Після відомостей, поданих віденською пресою, предметом конференції була австро-польська розв'язка причім члени делегації віднесли вражінє, що гр. Буріян має намір заступати ту форму розв'язки польського питання в Берліні. Окрему конференцію відбув міністер заграничних справ з чеськими членами делегації.

В парламенті відбувають ся оживлені переговори між поодинокими парламентарними партіями. Переговорюють чеські послы з українськими і польськими, Поляки з Німцями. Полякам залежить на приєднанню німецького національного союзу. Міністер „для Галичини“ Твардовський уладив вже другу вечерю, призначену для безпосередньої виміни думок між польськими і німецькими послами.

Складане парламенту під сию пору найрішучіше домагають ся чеські послы. Пос. Кльофач застеріг ся супроти президента Палати послів д-ра Гросса проти проволіканя у визначенню реленця парламентарної сесії, вказуючи на неспирі і безосновні закиди правительства, немож-то сесія буде безуспішна з приводу наміреної чеської обструкції. Виходить таке, що тепер послы хотять парламенту, а не хоче його правительтво.

Найвисша военна рада антанті.

ПАРИЖ, 5. червня (Авас). Комунікат найвисшої военної ради доносить, що вона відбула шесте засіданє, присвячене положенню на фронті. Рада констатує, що російська армія і російський варід завели, улав, супроти чого Німці могли цілю свою силу кинути на захід, аби там ше раз стробувати побити союзників, заки Злучені Держави зможуть показати цілу свою силу. Не прикметели вдало ся на початку операцій досягти певні успіхи; він без сумніву повторить свої наступні і союзні народи можуть діждати ся ще критичних днів. Одначе вкінці ми поб'ємо ворога в слухний час. Найвисша военна рада має певне довіре до генерала Фоша і глядить з подивом і гордістю на хоробрі союзні війська. Вона певна побідного висліду. Союзні народи рішені не віддати ні одной свободної нашої берлінської деспотизмови. Их армії вказують відвагу, яка вже нераз повздержала німецьку наваду. Ся відвага вистарчить, аби сей іспит выдержати до кінця, щоби справі свободи завести побіду. Их війська вратують й тим разом культуру.

Клемансо про воєнне положенє.

ПАРИЖ 5. червня (Авас). У французській палаті востів заявив президент міністрів Клемансо, що не може відповісти на інтерпеляції в оврамі військового положеня. В сїм напрямі він висказав ся вже в військовій комісії, а більше не може сказати на публичнім засіданню.

Хвиля є вправді страшна, але геройські війська хоросли до свого завданя. Президент кабінету висказує признає для вождів, в першій мірі для Фоша і Птена. „Ми подаємо ся назад, але ніколи не піддамо ся. Тепер розходять ся о співділанє Американців. Наші союзники є рішені вести війну аж до кінця. Коли правительтва і народи стануть на висоті положеня, тоді побіда буде наша. Коли я не сповнив свого завданя, проженіть мене з сего місця, але ж одначе маю ваше довіре, то позовольте мені довести до кінця діло, яке зачали полягати в бою.“

ЖВЕНЕВА, 5. червня (прив.) Клемансо каже, що під начальним проводом Фоша розвоюють Птен, Гаїр і Першінг над тим, аби розвістити сили, які мають до розпорядимости фронті 130 кілометровім, узглядняючи евенуальне поширенє німецької акції. Доля родин населених з околиць Нойон і Марни в глибину Франції є гідна пожалуваня, одначе французьке населенє несе їм навзаводи поміч.

З італійського боєвища.

ВІДЕНЬ, 5. червня (Ткб) Урядово. З німком діяльності артилерії не було ніякого важнійшої боєвої діяльності.

Бої на Заході пригхили.

БЕРЛІН, 5. червня (Вольф). Урядово: Група кв. Рупрехта: Успішно: випади у військарі дали нам полонених. На цілім фронті

тривала жива стежна діяльність. Бої артилерії переходово відживали.

Група нім. наст. прест.: Пеширяючи наші успіхи на південнім березі ріки Аісне відперли ми неприятеля на Ambigny Cetry і завяли його становища на північ від Dompiers. Місцеві операції по обох боках ріки Ourcq. Впрочім положенє неаміненє.

Обстріл Парижа

БЕРЛІН, 5 червня. З швейцарської границі доносять, що тепер паде денно на Париж 35 до 40 німецьких гранатів. При першій обстрілі з далекої віддали падало на місто денно 10 гранатів. Се число збільшило ся відтак до 45, а при нодім обстрілі вже до 35.

Вже час відновити передплату НА ЧЕРВЕНЬ.

Всім, що не відновлять передплати до 8. червня, здержимо висилку часописа. АДМІНІСТРАЦІЯ.

НОВИНКИ.

Львів, 6. червня. 1918.

— Меморандум українських політичних партій до гетьмана, яке ми подали в числі з 5 с. м., носить дату 21. мая 1918 (а не 21. цвітня 1918, як було в нас через недогляд подано).

— Наше становище супроти теперішнього ражіму на Україні не подобало ся „Укр. Слово“ до тої міри, що воно посунуло ся аж до тенденційного перекрученя ухвали Народного Комітету. Коли ж президія Народного Комітету виступила проти сеї тактики „Укр. Слова“, воно крутить на всі боки, щоби тільки викликати вражінє, що воно має слухність. Що наше становище „Укр. Слово“ не подобаєт ся, се нас дуже мало обходить. Для нас вистанє, що наше становище покриваєт ся зі становищем усіх українських партій в українській державі, чого доказом — побіч становища українських партійних з'їздів і партійної преси — є дві найновіші енунціяції Українського Національно-Державного Союзу: меморандум до гетьмана і відозва до німецького народу.

— Перед походом на Україну. В п'ятницю 7. с. м. відходить перший транспорт УСС на Україну. З сеї нагоди видав от. Гр. Коссаєк приказ, де пригадує Стрільцям обовязки, які вони мають сповнити в границях української держави. Приказ кінчить ся отсим покликом: „Стрільці! Нехай через весь час в українській державі руководить вами любов України і її населення, тверда воля служити Україні кожним словом, ділом і помисленієм, непохитна воля сповнити вповні жовітський та горожанський обовязок Українського Січового Стрільцтва!“

— Отваренє курсу воєнно-адміністратійних відомостей і відбудови відбудет ся 10. с. м. в понеділок точно о год. 9. рано в сали ім. Лисенка при вул. Шашкевича ч. 5. Тут одержать учасники близші інформації. Всі, що зголосили ся на курс, повинні прибути не очкуючи окремого повідомленя. Для малої скількості найбільш потребує учасників буде приготований скромний нічліг, за яким треба зголосити ся в „Сільським Господарі“ ул. Зіморовича ч. 20 в неділю між год. 6—7 вечером. — Краєве Товариство господарське „Сільський Господар“ у Львові.

— Діти на село! Українське Товариство Вакаційних осель наміряє вислати сего року більше число дітей на село в ціли ратованя їх здоровля. Тому звертаєт ся отсим до патріотичної суспільности нашої і просить о поміч в сїм ділі. Саме йде о вказанє відповідних місцевостей, котрі мали би всі бажані умови для оселі, як: здорове положенє, близькість ліса, добру апровізацію, в місци священника або учителя. Комітет звертаєт ся саме в просьбу до оо. духовних, пп. учителів, помішків і др. о принятє одного чи більше дітей до себе на літо чи то безплатно, чи за відповідною оплатою. Дотичні звідомленя просить ся присилати як вайскорше на адресу п. Ольги Бачинської у Львові, ул. Театинська 31.

— Як „відбудувать“ в Станіславській повіті. Пишуть нам: Пав Брунарський, управитель експозитори відбудови в Станіславові, презес powiatowej organizacji pазodowej, відбудовує так повіт: В Пацижєві згоріло 150 хат і 60 будинків господарських. Відбудовано одну хату силами самого властителя. Для всіх прочих селєн виплатив п. Брунарський на відбудову 12.000 К; матеріалу будівляного зовсім не достарчив. В Загвіздію знищенєх 251 хат і 650 будинків господарських. Не відбудовано ані одной хати. Експозитора уділила 350 дошок на 3 м. довгих і 21 рульонів дахової пани. В грошах уділила експозитора 3700 К на відбудову. В Дрогомирчанах на 172 хат і 222 господарських будинків, знищенєх війною, відбудовано 5 хат старанєм самих властителей. Експозитора дала на відбудову 14 м³ брусів і дошок і 20.000 К готівкою.

— Свобода з 8. червня с. р. приносить отсей зміст: Творча праця на державній Україні — Стефан Витвицький; Причиним ся до будови української держави — Осип Назарук; Українські справи; Найбільша битва світової війни; Підмоги для невійскових осіб ранєних з приводу военних подій — Володимир Целевич; З історії України — К.; З миаушшини українських міст; Звенигород під Львовом — В. К.; Господарка воєнного часу.

До Всєч. Духовенства! Чи селяни Вашої парозії знають, що одним з найліпших способів ошадности в ціли забезпеченя родини є забезпеченє на житє в одинокім Українським Товаристві взаїмних обезпечєнь „Карпаті“ у Львові, вул. на житє і ренти „Карпаті“ Руська ч. 18. В народнім інтересі лежить, щоби ідея житєвого обезпеченя пгняла ся серед нашого селянства. Від нашого патріотичного духовенства залежить, щоби кожда новонароджена дитина була обдарована житєвою полісою „Карпаті“ XII є 6—7

ОПОВІСТКИ.

П'ятниця, 7. червня 1918.

Навіл: греко-кат.: 3-є Об. гол. Ів. — римо-кат.: Роберта Звнтра: греко-кат.: Карпа ад. — римо-кат.: Медарда.

Трагедія щавинової жінки мусить зворушити кожного до глибини душі. Тому не диво, що найновіша драма „Шляхом смеєти“ вистіглювана ше тільки через кілька днів в Копернику має велике поводженє. Програму доповняє ані менита комедія. XXX

Евгєні Перевцькі і Ізидори Капни складають 40 К на Українську Закопонуку місто війни на домовину бл. п. Івана Луїяна Капка. XXI

Українське Товариство для пшарєня ремєла й промислу, Львів, вул. Руська ч. 3, просить Кружки С. Господ., рат. Комітети і своїх місцевих членів, яким донесено про уділений з Бюра сирівців приділ тєрдої скіри, бути ше ласк. терпеливими, бо скіри тої в наслідок лихої якості ше не піднято. Очікуємо власне нового довозу. Нові подана дальших Кружок С. Г. і рат. Комітетів приймають ся дальше. Інших подань Бюра сирівців не узляднює. 1225

В приватній українській гімназії в Яворні відбудєт ся вступний іспит до першої класи 15. червня о 9-ій годині перед полуднем. Зголошувати устно або листово попередного дня предкладаючи метрику, посвідку шіплєня віспи і евенуально свідоство покінченої четвертої класи наврдної школи. Приватні іспити відбудуть ся в днях 8.—10. червня. Кружок УПТ, в Яворові уладжує двомісячний приготовний курс до вступного іспиту до І. кл. гімн. Розпічньєт ся 20. червня о скільки зголосить ся достаточне число учеників. Зголошеня просить ся як найскорше послати на руки Дирекції гімназії. Ученики будуть могли найти приміщенє і харч в бурсі УПТ. за можливо низькою оплатою. 1212 2—5

Позір! Старі будинки як хати, стодали стайні всякого розміру в добрім стані т. є цілком здорове дерево, будовані в спосіб підгаллянський, як і інших будівляних матеріалів достарчить фірма Рибак Тимоєй Закопанє Катрусє ч. 7. 1198 2—30

На закінченє шкільного року уладжує Школа ім. короля Данила у Львові Концерт руханково-вокальний в суботу дня 8 червня 1918 в сали ім. М. Лисенка. Початок о год. 6. вечер. Призьяльників „Рідної Школи“ просить ся о численну участь. XXV 2—3

